

Évközi 3. vasárnap

1Kor 12,12-14.27

„Egy testté lettünk a keresztséggel”

¹²A test ugyan egy, de sok tagja van, a testnek ez a sok tagja azonban mégis egy test. Így Krisztus is. ¹³Mi ugyanis mindnyájan egy Lélekben egy testté lettünk a keresztséggel: akár zsidók, akár pogányok, akár rab-szolgák, akár szabadok. Mindannyiunkat egy Lélek itatott át. ¹⁴Mert a test nem egyetlen tagból áll, hanem sokból. [...] ²⁷Ti Krisztusnak teste vagytok, s egyenként tagjai.

Pál egyházszerkezési tapasztalatait alapvetően meghatározza, hogy Korintusban igen különböző társadalmi rangú és műveltségű emberek váltak egyetlen keresztény közösséggé. Ez a tapasztalat ugyanakkor – a belőle adódó természetes feszültségek miatt – rengeteg munkát adott Pálnak és későbbi munkatársainak is. Az antik korban Menenius Agrippa meséjeként ismert a társadalom ún. organikus szemléletére épülő szociológiai modell, amelynek lényege, hogy úgy fogja fel az emberi társadalmat mint egy bonyolultan szervezett emberi testet, amelynek működéséhez minden tag összehangolt munkája szükséges. De az is lehet, hogy a Pált megihlető modellt a Korintusban is megtalálható Aszklépiosz-templomban kell keresnünk, ahol is a betegek gyógyult testrészüket felnagyított márványszobrárt helyezték el fogadalmi ajándékként. Igen hatásos látvány lehetett, ahogyan a rengeteg óriási fül, kéz, láb és egyéb ún. alsóbbrendű testrész sorakozik egymás mellett a gyógyult betegek különböző fizetőképességét jelző méretben.

Korintusban Pál megtapasztalja a különböző társadalmi rangú és műveltségű, eltérő vallási hagyományokkal rendelkező zsidó és pogány hívek versengését is. Korábban kölcsönösen gazdagították egymást a maguk tapasztalataival, ám az erőviszonyok változásával akadtak, akik ki akarták sajátítani a kötelező egyházas viselkedési formák diktálását. Péter, Pál, Apolló vagy Krisztus neve alatt létrejött vallási pártok küzdöttek az általuk elképzelt egyházi modell megvalósulásáért s egyben a többi ellen. Ezek a csoportok – amelyek közül jó néhány Pál missziós küldetését is megkérdőjelezte – igencsak megnehezítették a keresztény házak egymás közötti kapcsolatát és működését. Ebbe a küzdelembe szól bele Pál, felelevenítve a mindegyikük által ismert Aszklépiosz templom látványát vagy talán a műveltebbek által ismert Agrippa meséjét.

Pál szerint a keresztség által egyetlen szervezetté váltak a keresztyének, Krisztus testévé, és vállalták az eltérő tagokkal való együttműködést. Az a korabeli pogányokat is meghökkentette, hogy szabadok és rabszolgák egy közösségbe tudtak szerveződni, feloldva ezzel a korintusi társadalom legnagyobb ellentétét. Az egység alapját Pál így fogalmazza meg: „*Mindannyiunkat egy Lélek itatott át.*” Az azonos hit és az azonos Lélek azonban a különböző kultúrájú és társadalmi helyzetű emberek számára más-más életmódot hozott létre. Pál nem akar egységes szervezeti szabályokat hozni, hanem arra hív fel, hogy az eltérő tapasztalatokat használják fel egy gazdagabb egyházi közösség építésére. Az egyház nem egyetlen tagból áll, hanem sokféleből – és minden tagja fontos. Feltehetően éles kritika volt ez az egyházi pártok vezetői számára, akik azt szerették volna, ha mindenki az ő gondolatai és szavaikat visszhangozza. Számukra ez volt az egység kritériuma, Pál számára az egységes lélek. Ő egyetlen hívőnek vagy egyháztagnak sem mondta, hogy „*Nincs rád szükségem!*” (21). Mindegyik tag munkája a maga szintjén igen értékes. Sőt a sokféleség vállalása egy gazdag közösségi élet vállalását jelentette.

Pálnak ezt az írását őrizték a mozgalmi keresztyének, és fontosnak tartották újraolvasni a pogánykeresztyének is. Talán azért, mert érezték, hogy a közösség életébe nem a struktúra, hanem a tagok összehangolt munkája lehel életet Isten segítségével. A világ előtt ismert nemzetközi szervezatként megjelenő Római Katolikus Egyház ereje nem a szervezetben, hanem a tagok különbségeket is áthidalni tudó közösségi munkájában van. Ezt igen jól érzékelt a II. Vatikáni Zsinat, de minden közösségépítő hívő is megtapasztalja Pál intelmének fontosságát.